

Exterior su-
perficie.
Constructio-
nis ratio &
usus.

dicuntur sui partes processus uel ingerit, huius situm ostendunt, uti sanè & ipsius quoque figuram & magnitudinē. Hæc membrana exteriori¹ superficie uelut aquo humore oblituitur, secundū partium quas ambit tubera extuberans. ipsa namque uix alibi crassitiam uariat, ac tenuissimæ semper membranæ innumeris ualorū ductibus oblitæ speciem cōmonstrat. Quippe ualorum potissimum gratia illam rerū Opifex condidit, nimirū ut instar² mesenterij & humilioris membranæ omenti & extimi fœtus in uolucris (a quo suum nomen tenuis membrana Græcis *χρῆστος* nuncupata, mutuauit) ea uasa tutò deduceret suffulciretque. Quinetiam cerebri & cerebelli est inuolucrum, non simplex profectò, ut dura membrana, quæ propugnaculū potius ac defensoriū cerebri aduersus caluariæ occursum censetur, quàm operimentum: sed quod ipforum substantiā proximè contineat & firmet, non secus quàm caseorum formæ lac paulo antè coagulatu sustinent, & fingunt pariter. Atque ad hos usus Natura hanc membranam summè idoneam produxit, tam mollis enim tenuisque & leuissimæ est, ut aptissimè omnibus anfractibus sinibusque sese ad profundissima usque ingerat, & quæcunque uasa cerebrum expetebat, ea deducere possit. Quinetiam adeò leuis cernitur, ut sua grauitate neutiquā uim cerebro inferat: & tam ualida interim duraque existit, ut à dura cerebri membrana sursum tracta non diuellatur, imò illum suspensionis impetum à Natura sagacissimè frequentinumerosaque & continua ualorum serie paratum sustinet, eo pollens robore, ut concinnè cerebri substantiam instar formæ cuiusdam (uti iam diximus) amplectetur & sustineat. Cæterum magis Naturæ sapientiam admiramur, si non minori industria illam hîc atque in quatuor elementorum sedibus assignandis usam esse inquisuerimus, quod sanè illico obuium fiet, si terræ caluariam, aquæ duram cerebri membranā, aëri tenuem, & igni substantiam cerebri assimilaueris: ac dein expendis rerum Opificis solertiam, qui ut inter terrā & ignem, quoniam natura à se inuicem maximè absunt, aquam et aërem collocauit, ita quoque in medio caluariæ & cerebri (quod substantijs longè discrepant) utraque membranas interiecit, nō contentus uno amicitiae uinculo illa interueniente. Oportet namque nō situ solum id in medio locari quod est uerè medium, sed etiam naturā: si modò quod secundum eandem proportionem ab extremis uariat, uerè medium censetur. Neutra autē membrana proportionaliter à caluaria & cerebro uariabat: nam tenuis plus ab ossis duritie uinebatur, quàm ipsius cerebri mollitiem superaret. Econtrariò autem dura multo erat cerebro durior, paulo uerò osse mollior. Quapropter si tenuem duntaxat membranā Natura creasset, nequaquā indemnitas caluariæ occurreret: si duram, cerebrum ipsius consuetudine læderetur. Quo minus igitur ipsum cerebrum aut eius proximum inuolucrum offenderetur, prior tenuis membrana, post hæc autem dura locatur: quæ quanto est osse mollior, tanto ipsa tenui est durior: quanto uerò hac tenuis est mollior, tanto tenui mollior est cerebrum. Quanquā rursus tenuis membrana mollities uisum sit, ut illa commodè unde quaque in cerebri anfractibus sese ingerat, & in uentriculos, processum uarios unā cū uasis porrigat, uti prius est relatu. Qui nam uerò eiusmodi habeantur processus, in plexuum & uentriculorum cerebri descriptione persequar, præfenti sermone ad cerebrum opportunè deflexo.

DE CEREBRI AC CEREBELLI NUMERO, situ, forma, reuolutionibus & substantia. Caput IIII.

HIS quæ præfenti Capite pertractantur ostendendis, potissimum seruiunt tertia figura, ac dein omnes ferè ad decimam quartam usque: sed potissimum prima figura Capitis secundi, libri quarti, basim cerebri ac cerebelli cum dorsalis medullæ initio proponens.

Cerebri numerus.

DISSECTIONIS professoribus cerebrum in¹ anterius, quod cerebrum, & in² posterius, quod cerebellum uocant: deinde anterius in³ dextrum & sinistrum diuidi consuevit: non quòd Anatomicorū procere cerebrum omnino diuisum, & non aliqua semper ex parte continuum esse arbitrati sint (quanquam etiam illorum scripta tale quid subinde innuant) at quòd ut unica manus in digitos, ita quoque cerebrū in diuersas partes discretum uideatur. Quemadmodum enim prius de tenui cerebri membrana differebatur, sic etiam dextra cerebri pars, & sinistra, & cum his cerebellum, & dorsalis medulla, neruicque ad unum omnes, in super & nates testesque cerebri, deinde⁴ callosum corpus, & id quod instar testudinis effigiatum est: præterea dextri sinistrique uentriculorum⁵ septum, & uermiformes cerebelli processus, & si quid est eiusmodi, inuicem continuæ partes existunt, eademque substantia constituuntur in duritia coloreque aliquantulum uariatē. Insuper omnia quæ modò recensbam, situ, usu, conformatione, magnitudine, & id genus alijs, quæ in partium constructione

rima-
i 6 fig. A, A, A. h 5 fig. X, X, X, Y, Y. l 11 fig. C, D, G, H.

rimamur, ita ab inuicem differunt, ut nō aliter quæ si differentes disiunctæque partes essent, plerisque imposuerint. Quorū enim quemque Anatomicorū inuenias, qui cerebrū nulla substantie continuitate cerebello continuū esse nō asserat: adde alios qui cerebrū in duas partes ut pulmones dissectū esse docēt, et omnia nobis indefesso scribendi pruritu, suis somnijs hîc dantes, perturbāt. Cerebrū namque quantūuis tota sede, quæ cerebello incumbit, & quæ frontē spectat, penitus in duas partes dissectū sit, & eadē sectio secundū totā cerebri longitudinē in ipsius elatiori regione ducatur, non tamen ob id in medio ipsius iuxta⁶ basim inter occipitium & frontem omnino diuisum cernit. Quanta enim callosi corporis est⁷ longitudo, tanta quoque sedes secundū longitudinē cerebri consistit, quā dextra eius pars sinistra continuatur. atque ita uel huius corporis interuentu, & eius⁸ quod instar testudinis extructū est, & septi dextri sinistrique uentriculorum supra cōmunem eorū uentriculorum⁹ cavitatē, tertium uel uentriculum duæ cerebri partes continuæ sunt. Deinde in basi etiam eas esse continuas ostendit, cum magna & secundum longitudinē & profunditatē qua continuantē regio, tum cerebri testes & nates & omnium maximè quod ex cerebri basis medio pronascit, dorsalis medullæ¹⁰ initium, quod amplum crassumque est, & perinde ac illæ duæ cerebri partes hoc in loco continuū unumque. Deinceps etiā si dextra sinistraque cerebri partes quæ cerebellum integunt, nihil minus quæ cerebello continuæ sunt, tamen inferior cerebelli sedes iam dicto dorsalis medullæ initio duobus locis¹¹ continuatur, idemque cum ipso corpore, si continuitatem spectes, efficitur. Cæterum quis præcipuus continuitatis locus sit, quæque omnes illæ quas paulo antè enumerabam partes censeantur, ordine suo loco seorsim enarrabo. Hactenus enim quæ nunc præfere sermone completi libuit, ne in cerebri numero aliquis, qui iam admonitus sectionem aggressurus est, ilicò me unā cum cæteris Anatomicis hallucinatum arbitretur. Ac proinde nunc cerebri situm opportunè aggrediar, quem ipsius cerebri membranæ, & potissimum¹² interna caluariæ amplitudo edocent. Quicquid enim eius amplitudinis duabus cerebri membranarum¹³ & glande pituita cerebri excipiente & ramis quibusdā maximarum cerebri petentium artiarum non occupatur, id uniuersum cerebro ac cerebello adimpletur. Cerebellum decuplo aut undecuplo minus cerebro est, atque unā cum dorsalis medullæ principio eam caluariæ amplitudinis sedem sibi uendicat, quæ posteriori parte¹⁴ tuberum in capiti samplitudinem cavitatem uel auditus organorum causā prominentium, & deinde duobus in occipitij ossis¹⁵ sinibus circumscribitur, qui ut duobus primis duræ membranæ¹⁶ sinibus, quos dextrum & sinistrum nuncupamus os, cedat, caluariæ cavitati insculpuntur. Hanc enim instar circuli circumscriptionem cerebellum nulla ipsius parte excedit, hæcque circumscriptio cerebelli situm opportunissimè cōmonstrat. Haud enim hominibus, ut bobus fortassis (quos Galenus ad cerebri cognitionem duntaxat aggressus uidetur) cerebellum in occipitū adeò porrigitur, ut nō etiam postrema cerebri pars in posteriora magis quàm ipsum cerebellum uergat, nobisque uocatum occipitium impleat. Quippe postrema & elatissima humani cerebelli pars uix eousque ascendit, ubi digitis infimam occipitij partem attingere possumus. Neque etiam in nobis aliqua occipitij ossis sedes musculorū insertionibus libera contingi potest, quæ cerebellum implet, etiam si interim Anatomici ipsius situm ita recenseat, quasi totā in occipitio prominulam regionem, ex cuius tubere uulgus memoriæ ingenijque uim metitur, cerebellū infarciret: imò elatissima cerebelli portio ad¹⁷ mediā duntaxat sedē pertingit, quæ à posteriori sede¹⁸ foraminis dorsali medullæ uiam præbentis, & A literam imitantis futuræ¹⁹ partem habetur, quæ sagittali committitur, usque ad quam alij cerebellum conscendisse suis bobus & asinis, aut somnijs delusi scripserunt. Præterea superior cerebelli pars in hominibus, quemadmodum sanè in canibus, bobus & ouibus instar globi cuiusdam, aut etiā acutius nequaquam extuberat, sed plana et depressa minimumque in medio prominens conspicitur. Hæc itaque caluariæ sedes cerebello dedicata, ipsius situm, circumscriptionem, formam ac magnitudinem edocet. Cerebellum etenim, quemadmodum & sua sedes, latius est quàm longius aut profundius, & humiliori ipsius regione, idque potissimum iuxta ipsius posteriora latioris globi imaginē exprimit: in cuius medio acuta, neque admodum lata habetur²⁰ impressio, quæ illi inducit²¹ tuber instar crassissimæ lineæ in occipitij osse prominēs, quod eius ossis robur insigniter adauget, cuique dura cerebri membrana pertinacissimè connascitur. Porro in anteriori parte, quæ cerebellum ad cerebri nates exporrigitur, id quasi in acutum fertur, undique suæ sedis formam accuratè referens. Cæterum eiusmodi omnia in cerebro, quod per me si uoles anterius cerebrū etiam adhuc nuncupare poteris, ostendit reliqua caluariæ cavitatis cerebello nō oppleta. Vnde etiā cerebrū secundum ipsius basim depressum est, neque globi modo extuberat, quamuis interim inæquale & nō unius formæ uisitur. Vbi enim oculorū sedibus & olfactus organorū sinibus innititur, uarium est: nam ad sinus organorum olfactus antrosum²² extuberat, utrinque autem ad sinū illorū latera propter ossis in caluariæ cavitatē extuberantis prominentiam, unā impressionē admittit. Prominet uerò ibidem inæqualibus tuberibus os ad com-

Quibus sedibus
dextra cerebri
pars sinistra
continetur.

Cerebelli quæ
cerebro sit cō-
tinuum.

Cerebelli si-
tus & magni-
tudo.

Cerebelli
forma.

Cerebri ma-
gnitudo &
forma.